

[Justitsministeren]

har fremsat, går ud på at ændre straffelovens regel om ulovlig tvang, det er § 260, sådan at bestemmelsen rammer fysisk blokade. Spørgsmålet om fysisk blokade har jo været debatteret tidligere i Folketinget ved adskillige lejligheder. Jeg mener, at det kan være fornuftigt at indlede drøftelsen med et ganske lille historisk tilbageblik.

I 1975 havde Centrum-Demokraterne også fremsat et lovforslag om ændring af straffeloven med det formål at tydeliggøre retstilstanden. Ingen måtte være i tvivl om, at fysisk blokade var strafbart. Når der ikke blev vedtaget en lovændring dengang, var årsagen ikke, at et flertal i Folketinget fandt fysisk blokade acceptabelt. Tværtimod var der bred enighed om, at fysisk blokade var uacceptabelt, og at det burde være ulovligt. Grunden til, at man lod være med at ændre straffeloven, var den omstændighed, at der i forvejen var regler, der ramte fysiske blokader.

Allerede efter de gældende regler kunne personer, der foretog fysisk blokade, altså straffes. Det fremgik af en betænkning, som Straffelovrådet havde afgivet om dette tema i 1976. Straffelovrådet havde efter en grundig undersøgelse af reglerne slået fast, at det, der sædvanligvis forstås ved fysisk blokade, var strafbart, og at der var flere forskellige bestemmelser, der kunne komme på tale, alt afhængigt af blokadens grovhed og karakter.

Det er f.eks. ulovlig frihedsberøvelse efter straffelovens § 261, hvis blokaden forhindrer nogle mennesker i at forlade et bestemt område. Det er f.eks. ulovlig tvang efter straffelovens § 260, hvis blokaden forhindrer nogle menneskers adgang til et sted, hvor de har lovligt ærinde, og det sker ved hjælp af vold eller trussel om vold eller hærværk el. lign. Det er ulovlig tvang.

De mindre grove tilfælde af fysisk blokade er ikke strafbare i henhold til straffeloven. Det er de tilfælde, hvor man forhindrer menneskers adgang til et sted uden at bruge vold eller trusler om vold, men hvor blokaden f.eks. sker ved, at nogle mennesker tager hinanden under armen og danner en massiv kæde. Til gengæld er disse tilfælde strafbare efter politivedtægten. Det er det, som Straffelovrådet slog fast i sin betænkning fra 1976.

Overtrædelse af politivedtægten kan ikke straffes med fængsel eller hæfte – kun med bø-

Det var konklusionen af folketingsdebatten i 1976, at det var tilstrækkeligt med hjemmel til bødestraf for disse mindre grove typer af fysisk blokade. Det afgørende var at slå fast, at fysiske blokader under alle omstændigheder var ulovlige. Derfor endte folketingsdebatten i 1976 med, at et bredt folketingsflertal bestående af alle partier undtagen SF, VS og DKP sluttede op om en dagsorden, der gik ud på at opfordre justitsministeren til ved ændring af normalpolitivedtægten eller ved cirkulære til landets politimestre at sikre borgernes ret til fri færdsel, hvor de havde lovligt ærinde.

Resultatet af det blev det såkaldte blokade-cirkulære, som Justitsministeriet udsendte til landets politimestre den 30. juni 1976.

Nogle konkrete tilfælde af fysiske blokader gav anledning til forespørgselsdebatter om emnet i 1977 og igen i 1979. Det, man bør konkludere af disse debatter, er, at det samme brede flertal, der havde markeret sin holdning til fysisk blokade i 1976, stod fast på denne holdning. I 1979 fremsatte medlemmer af Centrum-Demokraterne igen et lovforslag om ændring af straffeloven for at ramme fysiske blokader, men forslaget blev ikke vedtaget. Holdningen var simpelt hen den, at en lovændring ikke var nødvendig, fordi der i forvejen var tilstrækkelig hjemmel til at gribe ind over for fysiske blokader i politivedtægten § 3. Det var det historiske forløb.

Nu står vi så igen over for et lovforslag om ændring af straffeloven, der går ud på at ramme fysiske blokader. I den anledning synes jeg det er vigtigt at få slået fast, at regeringspartierne holdning til fysiske blokader er uændret. Vi er fuldstændig enige med forslagsstillerne om, at fysiske blokader er uacceptable i et frit demokratisk samfund. Ingen kan med nogen som helst ret stille sig op og forhindre andre menneskers frie adgang til steder, hvor de har lovligt ærinde, uanset om det er en faglig konflikt eller noget andet, der påberåbes som begrundelse for at gøre det. Når fysisk blokade etableres, kan politiet skride ind mod blokadedeltagerne.

Når jeg ikke kan tilslutte mig Centrum-Demokraternes lovforslag, skyldes det altså ikke uenighed om de principielle synspunkter. Sagen er, at det allerede efter de gældende regler er ulovligt at lave fysisk blokade, at politiet allerede efter de gældende regler har ret og pligt til at skride ind mod fysisk blokade, og at der